

Djurgården-Lilla Värtans Miljöskyddsförenings verksamhetsberättelse för år 2009

Föreningen har aktivt agerat för att bevara och förbättra miljön och hindra miljöstörande verksamheter i vårt område. Styrelsen har utöver årsmötet träffats 5 gånger för att diskutera och besluta om aktioner i aktuella frågor, planera på längre sikt och göra medlemsutskick. Därtill har Östermalms stadsdelsnämndsmöten och ett stort antal samrådsmöten bevakats, skrivelser avfattats och remisser besvarats. Under året har samarbetet fortsatt med andra medlemsorganisationer inom FFE, Förbundet För Ekoparken, med flera möten om bl a Stockholms planering av Husarviksområdet. En vandring ordnades runt Gärdet-Hjorthagen om den planerade exploateringen i området. I två miljödomstolsförhandlingar var DLV representerad, tillstånd om hamnverksamhet och utbyggnad av stor pir i Lilla Värtan samt anmälan om sanering, uppgrävning och utfyllnad av Gasverkstomten. Företrädande en föreningsmedlem fick vi gasledningsnätet prövat i miljööverdomstolen. DLV har dock avvisats i sina överklaganden p g a att föreningen ej uppfyllt kravet om 2000 medlemmar enligt svensk lagstiftning. Föreningen har drivit frågan om talerätt om tillstånd att bygga kraftledningstunnel Hjorthagen-Fisksjöäng och den 7 maj avhandlades målet av EG-domstolen i Luxemburg med DLVs juridiska ombud. Den 2 juli föreslog generaladvokaten dom som skulle medge DLV talerätt enligt MKB-direktivet och den 15 oktober vann DLV målet C-263/08 i EG-domstolen. Detta innebär att svenska lagens inskränkning av talerätten underkänns. Miljöbalken m fl lagar skrivs därför om våren 2010. Vi överväger nu att få tidigare domslut upprivna som gått oss emot. Dock har flera verksamheter redan igångsatts som skadat miljön. Stockholms stad har redan byggt tunneln åt Fortum till förfång för fridlysta och rödlistade djur. Domen har väckt stort uppeende inte minst inom lokala miljöföreningar och miljöjuridikutbildningen vid universiteten i Sverige.

EU-kommissionen har i sitt yttrande helt stött DLVs ståndpunkt medan den svenska regeringen har gått emot. Hela domen innebärande att avvisningen av DLV upphävs finns att läsa på <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62008J0263:SV:HTML>

Miljödomstolen beslöt i dom den 10 december 2009 i mål M 2190-07 att Stockholm Hamn ej får tillstånd enligt 9 och 11 kap miljöbalken att anlägga en ny hamn vid Norvikudden i Nynäshamn. Därigenom kan inte containerverksamheten i Frihamnen flyttas för att ersättas av bostäder/kontor. Detaljplan för Värtapiren, Casablanca 1, antogs dock i oktober i Stockholms kommunfullmäktige. Piren avses byggas långt ut i Lilla Värtan för större och flera fartyg och ytan på den planerade utfyllnaden skulle bli ca 50 % större än Riddarholmens. Redan dagens fartyg är mycket störande.

Stockholms stad har presenterat planer på två skyskrapor i närheten av Värtaverkets skorstenar. För den ena, en 47 våningar hög byggnad i nordväst (+170 m ö h) har startpromemoria godkänts. Den tänks ersätta den höga stålgasklockan (+115 m ö h inklusive ventilationstorn) medan för den andra påbörjats planering av en 54 våningar hög byggnad vid Ropsten i norr (+187 m ö h). Värtaverkets höga skorsten är +160 m ö h och den lägre +122 m ö h. Där sker idag stora utsläpp från kol- och oljeeldning och tillkommande eldning med biobränsle, LNG/fossilgas eller annat avfall planeras. P g a inversion kan skorstensröken blåsa iväg vinkelrätt eller t o m lägre än skorstenarna. Efter DLVs överklagan har tillståndet för utbyggnad med en fördubbling av Värtaverkets produktion förts till EG-domstolen för förhandsbesked om talerätt enligt MKB- och IPPC-direktiven.

Lagen som gör det möjligt att vidta åtgärder som innebär tillfälligt intrång eller tillfällig skada i en nationalstadspark började gälla den 1 maj. I april tog Stockholms kommunfullmäktige beslut om en fördjupad översiktsplan för Stockholms del av Nationalstadsparken där 2 % av parkytan tas bort jämfört med kartan i regeringens proposition 1994/95:3. Samtidigt upphävs beslutet att instifta två naturreservat inom parken. Planen vägleder hur mycket exploatering staden kan göra, inte hur stort skyddet ska vara. Vi står i samma läge som innan Gärdesstaden byggdes för 80 år sedan. Staden sätter också igång en omfattande exploatering av parken. Länsstyrelsen får ansvar för den kungliga Nationalstadsparken men vad vill landshövdingen? Detaljplan för norra delen av Norra Djurgårdsstaden med ca 670 bostäder, som ligger i Nationalstadsparken, dess viktigaste spridningsväg och värdekärna och inom Ekologiskt Särskilt Känsligt Område, är överklagad. Länsstyrelsen ansåg att detta ej påverkade riksintresset negativt och har sökt att dribbla bort överklagandet! Ny detaljplan för västra delen med ca 1 200 bostäder likaså. Den innebär att spridningsvägen krymper till ca 30

meters bredd, att höga murar byggs och att Hjorthagsparkens västra del bebyggs med förskolor, lekparkar, bostäder och garage trots att Hjorthagsparken ska vara Abessiniens rekreativområde. Startpromemoria för planläggning av Albano och Teknikhöjden väster om Lill-Jansskogen i Nationalstadsparken har antagits. 100 000 kvm institutionsbyggnader och 10 000 kvm student- och forskarbostäder. Det 5 år gamla programmet för Albano skrotas för allt högre exploatering som anges ”både möjlig och önskvärd”. Landsväg ersätter grönstråk, natur ses som hot, hus ger trygg miljö!

Enligt ett förslag till detaljplan utvidgas Gröna Lund norrut mot Galärparken. Stora åkattraktioner kommer att byggas, som blir störande för omgivningen. Samtidigt ska restaurang Lindgården intill ersättas med hotell eller museum. Miljön förändras radikalt för de boende inklämda däremellan.

Stadsbyggnadsnämnden beslöt dock i juni att avslå vidare planarbete för bostäder längs norra sidan av Kampementsgatan på Gärdet. Boende och DLV har invänt mot negativ påverkan på miljön av de sju planerade punkthusen. Trots att planering började i februari 2001 gick den att avbryta!

I dom i juni har kammarrätten sagt nej till att byggnadsminnesförklaring upphävs och att Generalstabens stalletablisement inom Svea Artilleri intill Stadion rivs. Tidigare har länsrätten gjort samma bedömning. Ny musikhögskola och nya bostäder måste i stället anpassas till skyddet.

En ny översiktsplan för Stockholm ställdes ut. Den visar en uttunning av grönstrukturen framför allt inom Hjorthagen, som omvandlar ESKO-området vid Husarviken till verksamhetsområde och söder om skolan från stadsbebyggelse till teknisk försörjning! Men även inom Östermalm där t ex Sveriges Radio och TVs grönområde ej längre anges vara av särskild betydelse för Stockholms biologiska mångfald och grönytorna i Gustav Adolfs- och Tessinparkerna i princip sakna skydd. Dessutom anges innerstadsbebyggelse och ny trafikled inom Nationalstadsparkens getingmidja.

Mer än 4 år efter att södra sidan av Husarviken skövlades kom ärendet i mars upp i miljödomstolen. Staden hävdade att uppgrävning bara görs inom det område som i översiktsplan 99 ligger utanför Nationalstadsparken. Där ljuger man för den västligaste delen som kalhöggs i december 2008 ligger enligt den redovisningen i Nationalstadsparken. Däremot flyttar staden i detaljplan gränsen. Senare framkom att man för bort Starrbäcken och bäcken från Hjorthagen i en nedgrävd rörledning rakt genom det albryn, som anges skyddas i detaljplanen och torrlägger kärret mot Uggleviken trots ESKO-skydd för fridlysta grod- och kräldjur och dess habitat.

Avsett vara naturreservat! Albrynet fälls och Starrbäcken flyttas från kärret vid Husarviken

DLV gjorde en flygbladsaktion för att stoppa fällningen av albrynet längs Husarviken. Trots EG-domstolens dom om talerätt avvaktade staden ej några tidsfrister utan fällde den skyddade alridån.

Stockholm utsågs till Europas miljöhuvudstad för 2010 men i de regler European Green Capital Award hade togs inte hänsyn till rättsprocesser i EG-domstolen om miljön. Efter att DLV påtalat detta beslöt EU-kommissionen att i fortsättningsvis måste ansökarstäderna redovisa sådana. Då skulle Stockholm fått redovisa både mål om kraftledningstunnel och kraftvärmeverk i Hjorthagen.

DLVs årsmöte inleddes med att Cecilia Obermüller, geovetare med inriktning på miljö- och hälsa samt aktiv miljöpartist i Stockholms kommunfullmäktige och stadsbyggnadsnämnd berättade om spelet om Stockholm. Det var verkligen fascinerande att lyssna på!

Vår högt uppskattade styrelsemedlem *Kerstin Nilsson*, en av grundarna till DLV, avled i slutet av sommaren. Hon växte upp i Hjorthagen i det då nya Abessinien och har under åren verkat mot de hela tiden växande energianläggningarna i bostadsområdet. Hon var också en av de drivande i

motståndet mot planerna att bygga ett järnsvampverk på Frihamnspiren i Lilla Värtan. Utifrån detta motstånd bildades DLV den 17 maj 1984. Vi saknar Kerstin oerhört!

STYRELSEN